יו"ל ע"י קהילת **שבתי בבית ד'** • בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ רבי **גמליאל הכהן רבינוביץ** שליט"א

טיב הקהילה

דער בלעטל אויף אידיש

פרשת
וירא
כ' חשון
תשפ"ז

די
שנה ה'

טיב המערכת

וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם

דער זון פון איינער פון די צדיקים מפורסמים אין אמעריקע, האט נישט זוכה געווען געהאלפן צו ווערן מיט קינדער, און איז געקומען צו דער הייליגער חזון איש זצוק"ל, און אים געבעטן אז ער זאל אים בענטשן געהאלפן צו ווערן מיט קינדער. ווי זיין שטייגער האט זיך דער הייליגער חזון איש ארויסגעדרייט. אבער איינמאל איז דער יונגערמאן געקומען און האט געלאזט וויסן אז ער גייט נישט אוועק פון דארט, ביז דער הייליגער חזון איש וועט אים בענטשן. אויך דעמאלטס האט זיך דער הייליגער חזון איש פראבירט ארויסצודרייען, אבער דער יונגערמאן האט זיך נאך אלץ נישט אוועקגערירט פון דארט, און ווען דער הייליגער חזון איש האט דאס געזען האט ער אים געבענטשט מיט א בן זכר, און זיי האבן ווירקליך זוכה געווען אז עס איז זיי געבוירן געווארן א זון למזל טוב.

ווען דער ברית האט זיך דערנענטערט, האט דער יונגערמאן געזאגט צו זיין טאטע, אז כאטש עס וואלט געווען פאסיג מצד הדין אז ער זאל אים געבן די סנדקאות, פונדעסטוועגן וויבאלד ער שפירט אז ער איז געהאלפן געווארן דורך די ברכה פון דער הייליגער חזון איש, פילט ער אז ער איז מחויב צו מכבד זיין דער הייליגער חזון איש מיט סנדקאות.

דער טאטע איז אבער נישט געווארן איבערגענומען, ערקלערנדיג פאר זיין זון אז ער זאל אים לאזן רעדן מיט דער הייליגער חזון איש און אלעס וועט זיין אין ארדענונג. איז דער טאטע אריינגעגאנגען צו דער הייליגער חזון איש און ער האט געזאגט צו אים 'אויב דו וועסט מיר טאקע קענען פעסטשטעלן אז מיין זון איז געהאלפן געווארן דורך אייער ברכה, בין איך אייך מוותר די סנדקאות, אבער אויב עס איז נישט אזוי דעמאלטס געהערט עס פאר מיר. האט אים דער הייליגער חזון איש געזאגט: מיינסטו דען אז אומזיסט האב איך געבענטשט דיין זון? איך האב געליינט צוויי מאל גאנץ ספר תהלים פאר זיינעטוועגן! און ווען דער טאטע פון דער אבי הבן האט דאס געהערט, האט ער געזאגט 'אויב זענט איר אימשטאנד צו ליינען צוויי מאל גאנץ ספר תהלים פאר א איד וואס איר קענט בכלל נישט, געהערט די סנדקאות פאר אייך!

ווען אברהם אבינו האט געהערט פון הקב"ה אז ער גייט איבערדרייען סדום און עמורה, שטייט אין פסוק 'וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם', און רש"י איז מפרש אז אברהם האט זיך צוגעגרייט צו דריי זאכן – צו רעדן שוועריע רייד, צו רעדן רייד פון איבערבעטונג, און צו מתפלל זיין. מיר ווייסן אז ווען א מענטש האט חלילה א צרה, הייבט ער גלייך אן צו טראכטן דורך וועלכע וועגן האט ער די מעגליכקייט צו פועל'ן, צום ביישפיל, אויב א מענטש האט א חולה ביי זיך אינדערהיים, הייבט ער אן זיך צו אינטערעסירן וואו עס איז דא א דאקטער וואס איז א ספעציאליסט פאר די קרענק, און אין די זעלבע צייט גייט ער אויך צו צדיקים און ער בעט זיי אז זיי זאלן אים בענטשן, און ווי פארשטענדליך פארט ער אויך צו מתפלל זיין ביי קברי צדיקים, דאס אלעס איז פשוט און קלאר אז א מענטש וועט טון פאר זיך אליין אדער פאר איינעם פון זיין הויזגעזינד, אבער האבן מיר דען געהערט אז א מענטש זאל זיך אזוי שטארק אנשטרענגען פאר א חולה וועמען ער קען בכלל נישט?

פון דעם זעען מיר אז די וועג פון די צדיקים איז אז זיי האבן אמת'דיג צער מיט די צרה פון אן אנדערער מענטש, און זיי טוען זיך נישט בלויז מאכן אזוי ווי זיי האבן רחמנות, און אזוי פאסט פאר אונז אז מיר זאלן זיך אויסלערנען פון זייערע מעשים, אז מיר זאלן אמת'דיג האבן צער מיט די צרה פון יעדער איד און זיך משתדל זיין אים ארויסצוהעלפן מיט אלע אונזערע מעגליכקייטן, און ווייניגסטנס צו זאגן עטליכע קאפיטלעך תהלים מיט כוונה, און ביי דער צייט פון א שמחה, זיך אמת'דיג צו פרייען מיט די שמחה פון א איד, אזוי ווי שרה אמינו האט געזאגט 'כָּל הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק לִי'.

טיב הפרשה

עֵת לַחֲשׁוֹת – די שכר פאר שווייגן

וַיְשַׁלַּח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה

אין די פרשה פון די וואך לערנען מיר אז הקב"ה האט דערציילט פאר אברהם אבינו, אז ער גייט חרוב מאכן סדום און אז אברהם אבינו האט געשיקט א מלאך ער זאל מציל זיין לוט מיט זיינע קינדער.

די תוה"ק דערציילט אונז אז די הצלה פון לוט איז נישט געווען אזא איינפאכער זאך. איידער די הצלה איז געווען א זכירה און רש"י אויפ'ן ארט ברענגט אראפ די ווערטער פון חז"ל אין וועלכער זכות איז לוט ניצול געווארן פון די מהפיכה אין סדום.

ווען מען לערנט די רש"י און מען זעט אין וועלכער זכות לוט איז ניצול געווארן ווערט מען פארוואונדערט.

די זכות וואס האט צוגעברענגט אז לוט זאל ניצול ווערן האט זיך אפגעשפילט מיט יארן פריער ווען אברהם אבינו איז ביי די הונגער יאר אראפ קיין מצרים. דער פסוק דערציילט אונז דארט אז קומענדיג קיין מצרים איז אברהם אבינו געווען אומרואיג און זיך געזארגט פאר זיין לעבן, אז די מצרים וועלכע זענען געווען שטופי זימה, וועלן פארכאפן זיין פרוי און אים אומברענגען.

זוכנדיג א וועג ווי אזוי זיך מציל צו זיין פון די מצרי'שע הענט, האט ער געזאגט פאר די מצריים אז שרה איז זיין שוועסטער.

די רעקאציע האט נישט געשפעטיגט צו קומען. געוויס ווי אברהם אבינו האט געטראכט האט ווירקליך פאסירט, מען האט געמומען שרה צום קעניג און אפגעשוינט זיין לעבן.

ביי יענער מעמד איז געשטאנען דערביי לוט און מיטגעהאלטן די גאנצע געשעענישן. לוט האט געהאט די ברירה איבערצוגעבן אברהם אבינו פאר די מצריים און אנטפלעקן אז אלעס וואס ער זעט דא איז א שפיל און אז שרה איז די פרוי פון אברהם אבינו, אבער לוט האט זיך איינגעהאלטן און מיטגעשפילט דער שפיל.

די קלייניגקייט פון זיך האלטן שטיל איז שפעטער צוניץ געקומען פאר לוט. אדאנק די שווייגענישן איז ער מיט זיינע טעכטער ניצול געווארן פון די סדום איבערקערענישן און שפעטער זוכה געווען אז עס איז ארויסגעקומען פון אים מואב און מלכות בית דוד.

אז די תוה"ק רעכענט עס פאר א שבח פון לוט, מוז זיין אז דאס איז נישט אנגענקומען אזוי גרינג פאר לוט אויסצופירן. טראץ וואס ביי אונז זעט עס אויס א דבר פשוט צו פארשווייגן די זאך, זעען מיר פון די תוה"ק אז ביי לוט איז דאס געווען א גדלות און אז אינערליך אין אים האט זיך אפגעשפילט א גראנגל און ווייל ער האט זיך מתגבר געווען האט ער זוכה געווען צו אזעלכע גרויסע חסדים און עס איז ארויסגעקומען פון אים א גרויסער זאך.

די מצוה פון מציל זיין אברהם אבינו און שרה וועלכער האט עווענטועל צוגעפירט אז כלל ישראל האט שפעטער עקזיסטירט, איז געשטאנען לזכותו.

אבער ווען מ'טראכט אריין וואס ער האט בסך הכל געטון איז עס א גרויסער לימוד פאר אונז. לוט האט זיך בסך הכל איינגעהאלטן פון רעדן אומנויטיגע ווערטער און דאס האט עומד געווען לימינו פאר דורי דורות.

מיר ווייסן אז די תוה"ק איז נישט א געשיכטע דערציילער. יעדער זאך וואס מ'לערנט אין איר איז א לימוד לדורות.

אויך דא ווייל די תוה"ק אונז אויסלערנען די גרויסקייט פון שווייגן און ווי

מען קען הערן שמועס'ן און דרשות
פון מורנו ורבנו שליט"א – אין א עקסטערע נומער
אידיש: 073-2951321 לשה"ק: 073-2951320

קריטיש עס איז און די שכר וואס מ'באקומט פאר איר.

דורכאויס דער לעבן פון א מענטש קומט אונטער מערערע פעלער וועז דער מענטש שטייט אין א קריטישע מאמענט אוז דער צונקופט פון די רגע וועלט געשניטן דורך א וואלט, אוז די שווייגן קען צומאל מציל זיין וועלטן.

ביי דער מענטש זעט עס אויס א קלייניגקייט, אבער עס איז נישט. עס איז סיי א מציל אוז אויך די שכר פאר דעם איז אומגעהויער גרויס, אז עס וועלט אפגעהיטן פאר דורי דורות.

די נקודה זאל מען מיטנעמען מיט זיך פון די פרשה. מען זאל געדענקען ביי זיך אוז ביי די ארומיגע די כח פון שווייגן וויל איין אומריכטיגער וואלט, א קליינע לשון הרע, קען צומאל אומווארפן ריזיגע אוז לאנגיעריגע געביידעס.

אז מען זאל פארשטיין אוז וויסן צו שעזן די גרויסקייט אוז מאכטפולקייט פון א וואלט איז וויכטיג אראפצובערענגען א מעשה שהיה וואס געבט ארויס איר כח.

מעשה שהיה אז א איד האט אמאל דערהאלטן א חתונה קארטל פון א פרעמדער איד. די חתונה וועלכער איז פארגעקומען אין אויסלאנד איז געווען באגלייט מיט א טיקעט פאר דעם איד ער זאל קומען צופארן צו די חתונה. וועז דער איד האט געליינט די נעמען פון די בעלי שמחה אוז געזען די טיקעט וואס איז אויסגעשריבן אויף זיין נאמען איז ער געווען זיכער אז דא איז דא א גרייז.

ער האט נישט געהאט קיין אנונג ווער דער איד איז אוז וואס איז זיין שייכות צו דעם איד. א לענגערער צייט האט ער געטראכט אוז געבלעטערט אין זיינע מח קעמערלער זיך צו דערמאנען אויב ער האט זיך אמאל באגעגענט מיט דעם איד, אבער ער האט זיך נישט געקענט דערמאנען ווער דער איד איז אוז וואס איז זיין שייכות איז צו דעם איד.

זייענדיג זיכער אז דאס איז א גרייז, האט ער געטראכט צו זיך אז תורה'דיג האט ער א פליכט צו מאכן השבת אבידה. וואכשיינליך האט דער איד געשיקט די איינלאדונג צו א איד וואס האט די זעלבע נאמען ווי אים אוז עס איז דא טעות אין די אדרעס אוז זיך פארבינדן צו אים אוז געוואלט אויפמערקן אז זיכער גרייזט ער מיט דעם נאמען.

דער איד האט זיך פארבינדן מיט יענעם איד, אבער צו זיין וואונדער האט ער אים קלארגעשטעלט אז יא! אים מיינט ער טאקע אוז אז ער וויל אים זען פערזענליך ביי זיין חתונה.

"דו וויסט נישט ווער איך בין, אבער כ'וויים יא, אוז כ'בין דיר שולדיג אסאך".

יעצט איז דער איד געווארן נאך מער פארוואונדערט, אבער דער איד האט אים נישט לאנג ווארטן אוז אים מיטגעטיילט די דעטאלן איבער זיין שייכות צו אים.

"די געשיכטע הייבט זיך אן מיט עטליכע יאר צוריק. איך האב אנגעהויבן די ישיבה זמן אין איינס פוז די גרויסע אוז פראמינענטע ישיבות אין ארץ ישראל. איך בין אנגעקומען אין ישיבה איינער אליין, איך האב נישט געקענט קיין איינעם אוז קיין איינער איז מיר נישט געקומען באגריסן. איך האב זיך געשפירט זייער עלענד, איינער אליין, איך האב כמעט נישט געשפירט קיין טעם אין די ישיבה. אין די ערשטע טעג האב איך זיך געטרייסט אז עוועטנטועל וועט איינער צוקומען צו מיר אוז מיר באגריסן, אבער וועז עס איז אריבער עטליכע טעג אוז זאכן האבן זיך נישט געירט האב איך אנגעהויבן טראכטן מיט אן ערנסטקייט אז כ'גיי פארלאזן די ישיבה וועטע אוז זוכן גליקן ערגעץ אנדערש".

די החלטה איז געווען שטארק אוז פעסט, איך האב פארמאכט די גמרא אוז אנגעהויבן פארלאזן די עביידע. אין יענע מינוטן ביסטו צוגעקומען צו מיר אוז מיר מעורר געווען אז מיין קראגן איז קרום צולייגענדיג די ווערטער: "עס פאסט נישט פאר אזא חשוב'ער ישיבה בחור ווי דיר - צוגיין מיט א קרומע קראגן".

די ווערטער האבן מיר געכאפט, איך האב אנגעהויבן שפירן ביי מיר, אז איך בין יא עפעס ווערד, אז איך בין יא חשוב.

די ווערטער האט מיר צוריקגעגעבן מיין מוט אוז איך האב זיך אומגעקערט אין די ישיבה, אבער דאסמאל בין איך געווען ערמוטיגט אוז געשטארקט אוז גענומען די קוראזש אוז אנגעהויבן מאכן פארבינדונגען מיט די ישיבה בחורים אוז ב"ה אז כ'בין אויסגעשטיגן א חשוב'ער בחור.

"וועז איך טראכט צוריק צו יענע צייטן, זע איך אז דאס אז איך בין געבליבן א ישיבה בחור איז אין דיין זכות".

"היינט וועז הקב"ה האט מיר געהאלפן אוז כ'גיי אויפשטעלן מיין אייגענער שטוב וויל איך אויסדרוקן צו דיר מיין הכרת הטוב אוז כ'וויל דיר פערזענליך זען ביי מיין חתונה".

די מעשה געשעט נישט יעדן טאג, אבער עס איז א קראפטפולע מעשה וואס איז על הכלל כולו יצא. עס לערנט אונז די כח פון איין גוט ווארט אוז ווי דויערהאפטיג עס קען זיין.

מיר האבן געזען די כח פון א גוט ווארט אוז דאגעגן די כח פון שווייגן, אוז זאל טאקע הקב"ה געבן אז מ'זאל זיך קענען שטארקן אוז נישט רעדן וואס מ'דארף נישט, אוז יא רעדן וועז עס פעלט זיך אויס, ובשכר זה זאל מען זוכה זיין צו פועל'ן אלע גוטע ענינים אוז מקרב זיין די גאולה השלימה במהרה אין אונזערע טעג.

טיב המערכת

מעשיות אויף השגחה פרטית
געשדיבן דזדך לייענדס

א מעשה צו דערציילן

יענער נאכט האב איך געהאט א חתונה אין די שטאט בני ברק.

זייענדיג אויסגעמוטשעט אוז ערשעפט פון א לאנגער טאג ארבעט האב איך געטראכט צו מיר אז כ'גיי נישט פארן צו די חתונה, אבער נאך א לענגערע גערענגל האב איך זיך געשטארקט אוז זיך ארויסגעלאזט פון מיין שטוב צו די באס סטאנציע ווארטנדיג אז די באס זאל אנקומען.

שטייענדיג ביי די סטאנציע האב איך באמערקט אז בטעות האב איך פארגעסן מיין בערזל אין שטוב.

אן קיין געלט קען מען נישט פארן צו די חתונה, האב איך זיך צוריקגעשלעפט צו נעמען דאס געלט.

גייענדיג אויפ'ן וועג האב איך געהאט חלישות הדעת, איך האב געטראכט צו מיר פארוואס האב איך געדארפט פארגעסן די בערזל אין שטוב? קוים, קוים, שלעפ איך זיך שוין ארויס, איך שטרענג זיך אן אוז עס שטעלט זיך ארויס אז בין איך געגאגענען אומזיסט.

אנקומענדיג אין שטוב אוז וואוינענדיג אויף א הויבער שטאק האב איך געווארט אז די עלעווייטער זאל אראפקומען ביז צו די שטאק פוז די אריינגאנג. אזוי ווארטנדיג קומט ארויס מיין שכן געקליידעט בבגדי שבת.

"מזל טוב פאר דיר", געב איך אים א זאג.

"מיין קאזען האט הייגט חתונה אין בני ברק, איך פאר יעצט אהין".

"אזוי! אפשר קען איך מיטקומען מיט דיר".

"הארצן גערן".

יעצט האב איך געזען אז עס האט זיך געפירט צום גוטנס אז כ'האב געדארפט אהיימקומען אוז עס איז נאר ארויסגעקומען א טובה פון איר.

איך האב נאר געטראכט צו מיר אז פארוואס האט זיך עס געדארפט פירן אזוי אז כ'זאל גיין צו די באס סטאנציע אוז זען אז מיין בערזל איז ליידיג אוז כ'זאל נאכדעם דארפן צוריקקומען צום שטוב, אבער שפעטער האב איך זיך געכאפט אז יא! נאר אדאנק דעם האב איך א מעשה צו דערציילן.

פון הימל האט מען מיר אונטערגעשיקט א שיינע מעשה צו קענען דערציילן פאר אידן.

(דערציילט דורך דער בעל המעשה: ק.ג.)

די פאראינטרעסירטע צו מיט טיילן מזכה זיין את הרבים מיט מעשיות פון השגחה פרטית זאל שיקן צו ר' שמחה סמואלס אין
פקס: 15326517922

טיב המעשיות

זאגט דער הייליגער **אפטער רב זצוק"ל** אין זיין ספר **אוהב ישראל**, וְזֶה לְשׁוֹן קָדְשׁוֹ: "בְּפָסוּק (תהלים קיא, ד) 'זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו, חַנּוּן וְרַחוּם ה'". כִּי אֲבוֹתֵינוּ הק' וְהַנְּבִיאִים הק' ע"ה, כְּשֶׁהָיוּ צְרִיכִין לְאֵיזֶה נֵס וָפֶלֶא אֲשֶׁר הוּא אֵינֶנּוּ עַל דֶּרֶךְ הַטֶּבַע, הָיָה כֹּחַ בְּיָדָם עַל יְדֵי טָהֳרָתָם וּקְדֻשָּׁתָם וְהִתְדַּבְּקוּתָם בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַמְשִׁיךְ נְבִיעוֹ שֶׁפַע אֱלֹהוּת מֵהָעוֹלָמוֹת וּמְקוֹרִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין וכו'. וְעַל יְדֵי זֶה הָיָה יְכֹלֶת בְּיָדָם לְשַׁנּוֹת דַּרְכֵי הַטֶּבַע, וּלְהֵעָשׂוֹת לָהֶם פֶּלֶא וְנֵס מְפֻרְסָם, כְּפִי הַמִּצְטָרֵךְ לָהֶם לִשְׁעָתָם, לִפְקוֹד עֲקָרוֹת אוֹ לְהַחֲיוֹת מֵתִים וְכַדּוֹמֶה".

"אַךְ עַתָּה בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ, אֵין אִתָּנוּ יֹדֵעַ עַד מָה, וְאֵין בְּכֹחֵינוּ וְהַשָּׂגָתֵינוּ לְהַגִּיעַ לִבְחִינָה גְּדוֹלָה כָּזֹאת רוּם הַמַּעֲלוֹת, לַחְפֹּר וְלִפְתֹּחַ נְבִיעוּ מְקוֹרוֹת עֶלְיוֹנִים הַקְּדוֹשִׁים. אָמְנָם זֶהוּ מֵחַסְדֵי הָקֵל ית' אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ בְּרֹב רַחֲמָיו וְהִשְׁאִיר בְּרָכָה, שֶׁמֵּאוֹתָן הַשְּׁעָרִים וּנְבִיעוֹת אֲשֶׁר נִפְתְּחוּ פַּעַם אַחַת עַל יְדֵי אֲבוֹתֵינוּ הק', נִשְׁאַר הָרְשִׁימוּ מֵהַנְּבִיעוּ הַהוּא לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת, בְּכָל עֵת שֶׁיִּצְטָרֵךְ, שֶׁיּוּכַל הַשַּׁעַר וְהַנְּבִיעוּ הַזֶּה לְהַשְׁפִּיעַ דֻּגְמָתוֹ גַּם עַתָּה בְּעֵת הַזֹּאת כְּפִי הַמִּצְטָרֵךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם ה', לְחֶסֶד אֵל ית', לְהֵעָשׂוֹת לָהֶם אֵיזֶה דָּבָר שֶׁלֹּא בַּדֶּרֶךְ טִבְעִי".

"וּכְשֶׁאָנוּ צְרִיכִין לִפְקוֹד עֲקָרוֹת, אָז אָנוּ קוֹרִים פָּרָשַׁת 'וַה' פָּקַד אֶת שָׂרָה גו'', וּבָזֶה אָנוּ מְעוֹרְרִים הַנְּבִיעוּ שֶׁנִּפְתַּח עַל יְדֵי קְדוּשַּׁת אַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרֹב רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו מַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ אוֹתוֹ חֶסֶד וּנְבִיעוּ מֵעָלְמִין עִילָּאִין קַדִּישִׁין כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה, וְכֵן הוּא בְּכָל הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת. וְעַל פִּי זֶה אָנוּ אוֹמְרִים, מִי שֶׁעָנָה לְכָל אֶחָד מֵאֲבוֹתֵינוּ יַעֲנֶה גַּם אוֹתָנוּ וכו'".

"וְעַל פִּי זֶה יְבוֹאַר הֵיטֵב הַפָּסוּק, **'זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו'**, הַיְינוּ שֶׁהַבּוֹרֵא ית' עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו בִּבְחִינַת זָכָר וּמַשְׁפִּיעַ, שֶׁיּוּכַל לְהַשְׁפִּיעַ מַמָּשׁ אוֹתָן הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ כְּבַר אַחַר כָּךְ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר בְּעֵת הַמִּצְטָרֵךְ לָהֶם. כִּי **'חַנּוּן וְרַחוּם ה''**, וְצִפָּה וְהִבִּיט שֶׁיָּבוֹאוּ דּוֹרוֹת שֶׁלֹּא יְהֵא בָּהֶם כֹּחַ וִיכֹלֶת בְּצִדְקָתָם וּקְדֻשָּׁתָם לִפְתֹּחַ אֶת הַנְּבִיעוּ דְּחַיֵּי מִמְּקוֹרֵי עוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים בְּעַצְמָם כְּמוֹ אֲבוֹתֵינוּ הק', וְלָזֶה רִחֵם השי"ת עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ וְעָשָׂה זֵכֶר לְנִפְלְאוֹתָיו" עכל"ק.

***

איך האב געהערט א וואונדערליכער דערציילונג מפי קדשו פון **כ"ק אדמו"ר מסטראפקוב זצוק"ל**, איבער זיין הייליגער זיידע, מרן הקדוש בעל **דברי חיים מצאנז זצוק"ל**.

עס איז באוואוסט, אז דער שטייגער פון דער הייליגער צאנזער רב איז געווען, צו אפרעכטן א נסיעה פון צייט צו צייט, די 'נסיעה' האט געדויערט עטליכע וואכן, ווי דער שטייגער פון די צדיקים אין יענע צייטן, וויבאלד עס איז געווען שווער פאר די חסידים וואס זענען געווען צושפרייט אין די שטעטלעך, אנצוקומען שטייגערליך צו דער רבי.

"וַה' פָּקַד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר, וַיַּעַשׂ ה' לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר" (כא, א)

ביי איינע פון די נסיעות, נאך איידער דער רבי האט זיך ארויסגעלאזט אויפן וועג, האבן אים די גבאים געבעטן אז וויבאלד מען האלט יעצט נאנט צו די חתונה פון איינער פון זיינע הייליגע קינדער, און מען דארף האבן אסאך געלט פאר די פילע הוצאות פון די חתונה, דעריבער בעטן זיי אז די געלט וואס מען וועט צוזאמנעמען ביי די נסיעה זאל זיין באשטימט פאר די הוצאות הנישואין. – די גבאים האבן גוט געוואוסט, אז אין יעדן ארט וואו דער רבי קומט אן, קומט אן צו אים אסאך געלט, בפרט ווען עס קומען צו אים גרויסע עשירים, און זיי האבן זיך פארלאזט אויף די 'הכנסות' פון אט די נסיעה, אז עס זאל גיין פאר די גרויסע חתונה וואס דערנענטערט זיך.

אבער וויבאלד די גבאים האבן גוט געקענט זייער גרויסן רבי'ן, און געוואוסט האבן זיי אז זייער רבי פארטיילט געלט פאר צדקה אויף א וואונדערליכער אופן, דעריבער האבן זיי זיך געשטעלט ארום אים ביי יעדן ארט וואו ער איז אנגעקומען, און ווען ער האט אויפגענומען דער קהל פאר עצות און ברכות, האבן זיך די צוויי גבאים געשטעלט אין די זייטן, און ווי נאר די פדיונות זענען אנגעקומען, האבן זיי עס אריינגעשטופט אין א ספעציעלע קאסטן וואס זיי האבן צוגעגרייט פון פאראויס, כדי די גאנצע געלט זאל זיך דארט אנזאמלען, און עס זאל נישט פארטיילט ווערן פאר די נויטבאדערפטיגע...

אזוי האט זיך דער קאסטן אנגעפילט טאג־טעגליך מיט פילע 'מצלצלים', אבער ווי שטארק זענען די גבאים פארוואונדערט געווארן זעענדיג אין א טאג אז די גאנצע קאסטן איז אויסגעליידיגט געווארן פון איר אינהאלט, און עס איז דארט נישט געבליבן אפילו קיין צוריבענע פרוטה... זיי האבן גוט פארשטאנען אז ווי עס זעט אויס איז דא אנגעקומען אן עני א בן טובים אינדערצייט וואס זיי זענען נישט געווען דארט, און דער רבי האט אים געגעבן די גאנצע אינהאלט פונעם קאסטן פאר צדקה.

זענען די מקורבים אריינגעגאנגען אֶל הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה, און האבן זיך אפגערעדט אז אויף אזא אופן וועלן זיי בשום אופן נישט קענען דעקן די הוצאות פון די חתונה וואס קומט צו גיין.

האט זיי דער הייליגער דברי חיים געזאגט: לאמיר אייך דערציילן, מיינע טייערע פריינט, די מעשה וואס איז געשען מיט די געלט, און איך האף אז איר וועט מיר פארשטיין, און מיר דן זיין לכף זכות.

צוריק מיט אסאך יארן, האט מיר מורי ורבי, **הרה"ק רבי נפתלי ראפשיצער זצוק"ל** געשיקט אז איך זאל זאמלען געלט פאר א גרויסע און דרינגענדע מצוה וואס איז אים אונטערגעקומען.

אזוי ארומגייענדיג, בין איך אנגעקומען צום הויז פון אן אדם נכבד, א נגיד וועלכער האט פארמאגט גרויס עשירות און פילע פארמעגנס, און איך האב אים דערציילט אז איך בין א שליח פון מיין הייליגער רבי פון ראפשיץ, וועלכער האט מיר געשיקט פאר דער וויכטיגער און דרינגענדער ענין צו שאפן די געלט דערצו.

דער איד וועלכער איז געווען באוואוסט אלץ א געוואלדיגער בעל צדקה און אלץ א בעל לב רחום, ווי נאר ער האט געהערט פון וואס עס רעדט זיך, און ער האט געזען אז דער צדיק זעלבסט האט זיך אריינגעלייגט אינעם ענין, האט ער מיר געענטפערט זיינע אוצרות, און ער האט מיר געזאגט: קום אריין, און נעם וויפיל דיין הארץ גלוסט! צווייפל נישט!

האב איך גענומען די געלט וואס עס האט מיר אויסגעזען אז מען וועט דארפן האבן פאר די מצוה, און איידער איך האב מיך ארויסגעלאזט אין וועג צוריקצוגיין צום מיין רבי, האב איך געפרעגט דעם עושר צי ער וויל אז איך זאל דערמאנען זיין נאמען צום גוטן ביים הייליגן רבי'ן, און איך האב אים געפרעגט וואס איז זיין וואונטש, אז איך זאל בעטן דעם רבי'ן פאר זיינעטוועגן, אין זכות פון די גרויסע מצוה.

דער עושר האט אבער געענטפערט, אז ער האט, ברוך ה', אלע זיינע באדערפענישן, און עס פעלט אים נישט אויס קיין באזונדערע בקשה.

און מעגליך זאל איך בעטן פאר דיינע קינדער? – האב איך אים געפרעגט.

ניין, האט זיך דער איד צוקרעכצט, איך האב בכלל נישט קיין קינדער, עס איז שוין לאנגע יארן וואס צו אונזער באדויערן האבן מיר נישט קיין קינדער, רחמנא ליצלן.

אויב אזוי, האב איך גלייך געענטפערט, וועל איך דאס אליין בעטן פאר דיינעטוועגן, אז דו זאלסט געהאלפן ווערן מיט קינדער.

דער איד האט אבער געזאגט, אז זיי זענען שוין עלטערע מענטשן, און זיי האבן שוין אויספראבירט אלע פראפעסארן פאר לאנגע יארן, און ווי עס זעט אויס איז שוין נישטא פאר זיי קיין האפענונג, און עס איז שוין נישטא פאר זיי קיין וועג אז עס זאל זיי געבוירן ווערן קינדער!

ווען איך האב געזען די געוואלדיגע יאוש וואס זיי האבן געהאט, בין איך אויפגעשפרינגען מיט שטארקע אמונה ובטחון אינעם הייליגן באשעפער און אין זיינע קנעכט די צדיקים, און איך האב געזאגט: **איך בין דיר מבטיח, אז איבער־א־יאר וועסטו געהאלפן ווערן מיט זרע של קיימא!**

פילע יארן זענען אריבערגעגאנגען פון יענעם געשעעניש, און עס איז נישט אנגעקומען צו מיר קיין שום ידיעה פונעם נגיד. די הבטחה וואס איז ארויסגעקומען פון מיין מויל אז ער וועט געהאלפן ווערן, דאס האב איך גוט געדענקט, איך האב אבער נישט געוואוסט צו די הבטחה

איז מקומים געווארן.

און יעצט, אינעם היינטיגן פרימארגן, איז אריינגעקומען צו מיר אן אומבאקאנטער איד, און אזוי רעדנדיג מיט אים איז מיר קלאר געווארן אז ער איז דער זון פון יענעם עושר, און ער איז ווירקליך געבוירן געווארן אום ניין חדשים שפעטער דורך די הבטחה וואס איך האב געשאנקען פאר זיינע עלטערן, און איך האב מיך זייער געפריידט דאס צו הערן. נאך האט דער איד צוגעגעבן, אז ער האט דריי טעכטער אינדערהיים, וואס עס איז שוין געקומען דער צייט פאר זיי צו חתונה האבן, אבער ער האט נישט די געלט דערצו.

האב איך געטראכט צו מיר, אז היות דער איד איז דאך געבוירן געווארן דורך מיין ברכה און מיין תפילה, בין איך דאך מחויב צו זארגן דערפאר, און אויף מיר ליגט די אחריות צו חתונה מאכן זיינע טעכטער... דעריבער האב איך נישט געהאט קיין אנדערע ברירה, און איך האב אים געמוזט געבן די גאנצע געלט וואס האט זיך אנגעזאמלט, כדי ער זאל קענען חתונה מאכן זיינע טעכטער בכבוד.

***

איינער פון די באקאנטע פון **הרב רבי יצחק דוד גוטפארב זצ"ל**, פון די זקני צדיקי ירושלים של מעלה, האט זיך אמאל אפגערעדט פאר אים, אז עס איז שוין לאנגע יארן פון זיין חתונה און זיי זענען נאכנישט געהאלפן געווארן מיט זרע של קיימא. און אזוי אויסגיסנדיג פאר אים זיין ביטער הארץ, האט ער אים אראפגעלייגט זייער געוואלדיגע ביטערניש און צער צוליב אט די צרה.

פלוצלונג, אינמיטן זייער שמועס, איז רבי יצחק דוד זייער איבערגענומען געווארן פון די גרויסע צרה און ענגשאפט פון זיין חבר, און ער האט אויסגעבראכן אין א ביטער געוויין. אזוי האט רבי יצחק דוד געווויינט פאר לאנגע מינוט אן זיך צו קענען בארואיגן, ביז ער האט זיך געשטארקט, און זיך אויפשטעלנדיג פון זיין פלאץ האט ער געזאגט צו דער איד ווי פאלגנדי:

הער גוט אויס וואס איך וועל דיר זאגן. שטיי יעצט אויף און פאר ארויס צום **קבר פון רחל אמינו ע"ה**, וואס דאס איז א פלאץ וואס איז באוואוסט אלץ א מקום פאר פקידת עקרות, און דארט זאלסטו אויסגיסן דיין גאנצע הארץ, אזוי ווי א קינד רעדט זיך אויס פאר זיין מאמע, און איך בין פארזיכערט אז אינגיכן וועסטו געהאלפן ווערן בעזרת ה'! און ווירקליך איז זיי צום יאר געבוירן געווארן א בן זכר, חַי וְקַיָם, געזונט און שטארק, ויהי לפלא!

***

יארן לאנג נאך זייער חתונה, איז די חשוב'ע פאר־פאלק, וועלכער האבן געוואוינט אין **אמעריקע**, געווען קינדערלאז ל"ע. אלע דאקטוירים און פראפעסארן, ווי אויך אלע באהאנדלונגען און עצות וואס זיי האבן פראבירט, האט זיך ארויסגעוויזן אלץ הילפלאז, און אזוי זענען זיי געבליבן קינדערלאז פאר צענדליגער יארן. – ביז פלוצלונג, נאך צענדליגע יארן, איז געקומען זייער גרויסע ישועה, און עס איז זיי געבוירן אן איינציג קינד, וועלכער איז געווען זייער א געלונגענער אין אלע הינזיכטן.

וויבאלד איך בין זייער נאנט מיט דעם טאטן, האט ער מיר אריינגעברענגט אינעם סוד הענין, און ער האט מיר דערציילט דער טיב המעשה הנורא וואס איר וועט שוין ליינען.

און אזוי האט ער דערציילט: עס איז געווען א איד אין אמעריקע, וועלכער האט זיך זייער שטארק געמוטשעט מיט פרנסה, און ער האט נישט געהאט ענוג געלט צו באצאלן שכר־לימוד פאר זיין פופצן יעריגער טאכטער וועלכע האט געלערנט אינעם ארטיגן סעמינאר, וואס ווי באקאנט קאסטן אפ די לערנונגען גרעסערע סומעס געלט.

נאכדעם וואס די פארוואלטונג [הנהלה] פונעם סעמינאר האט געשיקט עטליכע ווארענונגען וועלכע זענען נישט געענטפערט געווארן, איז די טאכטער בבושת פנים ארויסגעשיקט געווארן פון סעמינאר.

עס איז לייכט זיך צו פאָרשטעלן די געוואלדיגער צער און בושה וואס די מיידל און אירע עלטערן האבן געהאט פון די גאנצע מעשה, וואס איז באקאנט געווארן אין די סביבה, צווישן די חבר'טעס און די משפחות, פארשאפנדיג זיי געפערליכע בזיונות.

דער בעל מספר פון אונזער ערציילונג, איז זייער באירירט געווארן פון די מעשה, און טראצדעם וואס ער איז בכלל נישט געווען קיין עושר, האט ער באשלאסן צוזאמען מיט זיין ווייב אז זיי וועלן אליין פראבירן צו צושטעלן די קאסטן פון די לערנונגען פון די מיידל. ממחשבה למעשה, איז ער צוגעגאנגען צום מנהל פונעם סעמינאר, און ער האט זיך אויסגענומען מיט אים א שטארק באדינג [תנאי] אז דאס וועט בלייבן א שטארקער סוד צווישן זיי, און קיין שום נברא שבעולם וועט נישט וויסן דערפון.

די צוויי אידן האבן זיך געזעצט צום טיש אינעם אפיס פונעם סעמינאר, און האבן געמאכט א קלארן חשבון וויפיל עס וועט קאסטן פאר די מיידל צו לערנען אינעם סעמינאר דורכאויס אלע יארן פון די לערנונגען, און דער סך הכל איז אויסגעקומען גאנצע **זיבן טויזנט דאלער ($7000)**, טָבִין וְתַקִּילִין.

דער איד האט אבער נישט געהאט די מעגליכקייט צו באצאלן אזא גרויסער סומע אויפאמאל, וויבאלד ער איז ווי געזאגט, געווען א געוועלדיגער מענטש, און איבערהויפט נישט קיין עושר. דעריבער האט ער זיך אונטערגענומען צו באצאלן **פינף און צוואנציג דאלער ($25)** יעדן וואך. און דערמיט האבן זיי אויסגעשטעלט און אונטערגע'חתמ'עט א שריפט, וואו עס איז געשטאנען קלאר אז דערמיט האבן זיך געענדיגט אלע חובות פון אט די מיידל, וויבאלד אלע קאסטן זענען מסודר געווארן.

דער מנהל האט גלייך ארויסגעשיקט א בריוו צו די משפחה פון די מיידל, וואו עס איז ערקלערט געווארן אז צוליב אן ענדערונג קען זי זאפארט [תיכף] צוריקקומען אין סעמינאר. און קיינער, נישט די מיידל און נישט אירע עלטערן, האט געוואוסט, וואס עס האט צוגעברענגט די געוואלדיגע מהפיכה...

און גלייך נאך אט די וואונדערליכע פעולה, איז דער איד און זיין ווייב באלוינט געווארן, און זיי זענען געהאלפן געווארן מיט אן איינציג קינד, וואס ווען דער איד האט מיר דערציילט די מעשה איז דער קינד געווען א זעכצן יעריגער בחור, יאריך ה' ימיו בטוב ובנעימים.



די ספעציעלע טעלעפאן ליניע צו באשטעלן די ספרים פון 'מכון טיב'

פון הגה"צ **רבי גמליאל הכהן רבינוביץ** שליט"א

0733-22-76-09 קלינגט אריין באשטעלט דעליווערי פריי פון אפצאל - ביז צו אייער שטוב!